

Társulati élet

KÖZGYŰLÉSEK

1995. március 25.

A Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat 1995. március 25-én tartotta tisztújító küldöttközgyűlését az ELTE Általános Földtani Tanszékének Szabó József termében. A megjelent küldöttek száma 53, az összes résztvevők száma 65 fő volt.

Dr. Zámbo László elnök köszöntötte a megjelenteket, majd felkérte dr. Fodor Istvánt, az Érembizottság elnökét a kitüntetések átadására (lásd az 59. oldalon).

A küldöttközgyűlés további részében jelenlévők meghallgatták dr. Leél-Össy Szabolcs főtítkárt előterjesztését az alapszabály módosítására vonatkozóan, majd ezt követően a főtítkári beszámoló előterjesztésére került sor.

A továbbiakban Károly Gábor az Ellenőrző Bizottság jelentését terjesztette a küldöttközgyűlés résztvevői elé. A küldöttközgyűlés programjában ezt követően a beszámolók elfogadása és az alapszabálymódosítás szerepelt, majd a szünetet követően Takácsné Bolner Katalin a Jelölő Bizottság javaslatát ismertette a jelenlévőkkel. A továbbiakban a választásra került sor, melynek eredményét alább ismertetjük.

A küldöttközgyűlés az alábbi határozatokat hozta:

- jóváhagyólag tudomásul vette az 1991—1995. évi munkáról szóló főtítkári beszámolót és az Ellenőrző Bizottság jelentését;
- megvitatta és módosításokkal elfogadta az előterjesztett alapszabálymódosításokat;
- megválasztotta a következő négy éves időszakra a Társulat új vezetőségét.

A küldöttközgyűlés végén dr. Hevesi Attila, a Társulat újonnan megválasztott elnökének rövid köszöntője zárta a rendezvényt.

A Társulat megválasztott tisztségviselői

Tiszteletbeli elnök:	Dr. Dénes György
Elnök:	Dr. Hevesi Attila
Társelnökök:	Gádoros Miklós Dr. Kósa Attila Maucha László
Főtítkári	Szablyár Péter
Titkárok:	Juhász Márton Dr. Nádor Annamária Nyerges Miklós
Elnökségi tagok:	Dr. Leél-Össy Szabolcs Németh Tamás Székely Kinga
Választmány:	Adamkó Péter Börcsök Péter Elekes Balázs Eszterhás István Ézsiás György Galambos József Maucha Gergely Sásdi László Takácsné Bolner Katalin Dr. Végh Zsolt
Érembizottság:	
Elnök:	Dr. Dénes György
Tagok:	Dr. Czajlik István Dr. Fodor István Gádoros Miklós Székely Kinga
Ellenőrző Bizottság:	
Elnök:	Károly Gábor
Tagok:	Bródy Andor Dr. Csepregi István Hevér Éva Regős József

1996. március 26.

A Magyar Karszt-és Barlangkutató Társulat 1996. március 22-én tartotta beszámoló küldöttközgyűlését a MTESz Fő utcai épületében. A közgyűlésen megjelentek száma 52 fő volt.

A küldöttközgyűlés meghallgatta és elfogadta

az 1995. évi tisztújító küldöttközgyűlés óta eltelt időszakról szóló főtktári beszámolót.

A közgyűlés keretében az Érembizottság ki-tüntetéseket adott át (lásd a 59. oldalon).

Fleck Nóra

TÁRSULATI KITÜNTETÉSEK

1995-ben

A Társulat Érembizottsága a karszt- és barlangkutató területén végzett kiemelkedő tudományos munkásságért adományozható **Kadić Ottokár-érmet**

dr. Dénes Györgynek

ítélte oda.

A karszt- és barlangtudományok művelése során életének termékeny kutatási eredményeit mutatja közel 300 tudományos és ismeretterjesztő közleménye. Életműnek is beillő sokszínű tudományos kutatómunkája közül legjelentősebbek a *barlanggenetika* terén végzett vizsgálatai. A barlang, mint helyi alsó erózióbázis jelentőségének kimutatása a barlanggenetikában és a fokozatosan lepusztuló vízzáró takaró szerepének feltárása az exhumálódó karszt morfológiai fejlődésében, és az előbbieken alapján a Baradla szakaszos kialakulásának bizonyítása. *Karszthidrológiai* összefüggések nyomjelzéses kimutatása nyomán, főképp az Aggteleki-karsztvidéken, jelentősen hozzájárult a felszín alatti vízmozgások irányának és a karsztvíztestek domborzatának megismeréséhez. Különösen fontosak *izotóphidrológiai* vizsgálatai, amelyeknek során felismerve a kísérleti termionukleáris hidrogénbomba-robbantások világ-méretű karsztvíznyomjelzésének soha többé (legfeljebb egy atomháború esetén) meg nem ismétlődő jelentőségét, az ország jelentős karsztvidékein száznál több karsztforrásból éveken át, sokukból havonta vett vízminták tríciumtartalmának megállapításával olyan adatbázist teremtett, amelyből az általa levont nagyjelentőségű tudományos következtetéseken túl, a későbbi tudományos kutatások számára máshonnan be nem szerzhető, pótolhatatlan adatforrást biztosított.

A *tudománytörténeti* kutatásainak jelentős eredménye, hogy feltárta és feldolgozta a Kárpát-medence barlangjai megismerése történetének számos addig kevésbé ismert fejezetét az Árpád-kori okleveles időkől napjainkig, és megírta a magyar barlangkutató történetét. Kutatásai nyomán a Gömör–Tornai-karsztvidék történeti földrajzának korai fejezetei váltak ismertté. A magyar nyelv karsztos szókincsének kutatása terén elért eredményei közül a zomboly szavunk etimológiájának megfejtése és a barlang jelentésű középkori pest szavunk szerepének kimutatása a nyelvtudomány területén is elismerést szereztek.

A magyar karsztvidékek és barlangok feltáró kutatásában elért kimagasló **kollektív** eredményért adományozható **Vass Imre-oklevelet** a **Bekey Imre Gábor Barlangkutató Csoportnak** ítélte oda.

A csoport tagjai a Pál-völgyi-barlangban 1980 decemberében történt továbbjutást követően évről évre újabb és újabb jelentős szakaszokat fedeztek fel. Az elmúlt évben feltárt újabb 2 km-es szakasszal a barlang hossza túllépte a 10 km-es „álomhatárt”, s ezzel az ország második leghosszabb barlangja lett. A csoport érdeme, hogy szinte a felfedezéssel párhuzamosan készül a barlang felmérése, dokumentálása, valamint több vonatkozású tudományos feldolgozása.

Dr. Fodor István
az Érembizottság elnöke

1996-ban

Az MKBT Érembizottsága az Alapszabály 25. §. értelmében a Közgyűléstől nyert felhatalmazás alapján az alábbiakban szerint határozott:

a magyar karszt- és barlangkutató előbbvitelét szolgáló kimagasló társulati munkásságért

adományozható **Herman Ottó-érmet**

dr. Kósa Attilá-nak

ítéli oda.

Dr. Kósa Attila Társulatunknak alapító tagja és azóta folyamatosan és töretlenül végez sokrétű munkát a barlangkutató, illetve a társulati élet

különböző területein. Hosszú időn át folytatott az Alsó-hegy zombolyvilágában feltáró, majd irányító-kutató, dokumentáló és példamutatásával ugyanakkor nevelő tevékenységet. Mérnökdoktori értekezését is zombolykutatásai alapján *Közvetlen felszín alatti karsztos képződmények morfológiai és műszaki vonatkozású vizsgálata* címen írta, utóbb publikálta az *Alsó-hegyi zombolyatlasz*-t. A Társulat életében mint titkár, a nemzetközi kapcsolatok felelőseként kamatoztatta nyelvtudását, részt vett konferenciák és a 10. Nemzetközi Szeleológiai Kongresszus szervezésében, kiadványok szerkesztésében, angol–magyar szeleológiai szakszótárt készített. 1991 óta tagja a Társulat elnökségének, 1995 óta Társulatunk társelnöke. Évek óta szerkesztője az MKBT Műsorfüzetének.

A karszt- és barlangkutatás területén végzett kiemelkedő tudományos munkásságért adományozható **Kadić Ottokár-érmet**

dr. Ringer Árpád-nak

ítéli oda.

Dr. Ringer Árpád hosszú évek óta dolgozik a barlangi üledékek, löszök és folyóteraszok rétegtani adatainak feldolgozásán, hogy kimunkáljon az északkelet-magyarországi régióban használható olyan korszerű felsőpleisztocén sztratigráfiát, amely párhuzamosítható legyen a nyugat-európai felsőpleisztocén kronosztratigráfiával és megfeleljen az újszerű elvárásoknak. Így egy olyan kronológiai rendszert dolgozott ki a térségre vonatkozóan, amellyel ott a legfontosabb középső és felső paleolit régészeti kultúrák nemzetközileg elfogadott terminológia szerinti időrendi helyzete kijelölhető lett. Ebben a munkában különös hangsúllyal szerepel néhány bükki barlang, így a Suba-lyuk, a Szeleta, a Diósgyőrtapolcai- és a Lambrecht Kálmán-barlang kronosztratigráfiai feldolgozása. Ringer Árpád kutatási eredményeit kandidátusi értekezésben foglalta össze, melynek címe: *Északkelet-magyarországi geomorfológiai szintek és régészeti adataik. Felsőpleisztocén folyóteraszok, löszök és barlangi üledékek kronosztratigráfiai rendszere*. Kandidátusi értekezését 1994 szeptemberében eredményesen megvédte. A magas színvonalú és új tudományos eredménye-

ket felmutató munkát a MTA Tudományos Minősítő Bizottsága is nagyra értékelte.

A magyar karsztvidékek és barlangok feltáró kutatásában elért kimagasló eredményért adományozható **Vass Imre-érmet** posztumusz

Rose György-nek

ítéli oda.

Rose György a fiatal barlangkutató nemzedék tagja volt, aki társaival, a BEAC és MAFC csoportok tagjaival, az elmúlt években az Alsó-hegyen folytatott szívós és eredményes zomboly-továbbkutatások egyik motorja volt, különösen a Szabó-pallagi-zomboly kürtő-, illetve aknarendszerében. Élen járt a kürtők és aknák bejárásában, illetve kimászásában. Kutatómunkái során a kollektíva eredményeit nyomban dokumentálta, térképezte, rajzilag rögzítette. Szép és gondos barlangtérképeivel többször is találkozhattunk a Karszt és Barlang hasábjain. Mint a Barlangi Mentőszolgálat tagja több eredményes életmentés résztvevője volt. Sokat dolgozott a barlangkutató utánpótlás nevelésén, tanfolyamot szervezett, vezetett, oktatott; a *Barlangjárás alapjai* című tankönyv egyik szerkesztőjeként jelentős szerepet játszott a rég nélkülözött oktatási anyag megjelentetésében.

A magyar karsztvidékek és barlangok feltáró kutatásában elért kimagasló **kollektív** eredményért adományozható **Vass Imre-oklevelet**

a BEAC és a MAFC barlangkutató csoportok Alsó-hegy-kutató kollektívájának

ítéli oda.

Ez a kollektíva fél évtized óta tudatosan, tervszerűen, rendszeresen és kitűnő összhangban, összefogva és egymást segítve végez együttes kutatómunkát az Alsó-hegyen zombolyok, illetve zombolyok újabb részeinek feltárásában, aknák, illetve kürtők kimászásában és térképi dokumentálásában, jelenleg pedig egy biztonságtechnikai útmutató kidolgozásában.

Az elismerést az egységes kollektíva kapja, de az oklevél két példányban állítandó ki, hogy azt a kollektívában együttműködő mindkét csoport megőrizhesse.

*Dr. Dénes György
az Érembizottság elnöke*

BARLANGKUTATÓK SZAKMAI TALÁLKOZÓI

Társulatunk **1995-ben** néhány, a közelmúltban tapasztalt külföldi példa alapján a fenti cím-

mel új rendezvénysorozatot indított útjára. Tekintettel arra, hogy a Barlangnapok programjában az

utóbbi időben egyre kevésbé kaptak helyet szakmai előadások, valamint az előadások iránti érdeklődés is igen gyér volt, ezért az új kezdeményezés iránt mindjárt az első alkalommal igen nagy érdeklődés mutatkozott. A találkozó célja az volt, hogy a Társulat tagjai szakmai tevékenységükről, feltárási és kutatási eredményeikről, dokumentációs tevékenységükről, külföldi expedícióikról kölcsönösen tájékoztassák egymást, olyan szakterületeket is megismerve, amelyet nem művelnek vagy nem tartozik szűkebb érdeklődési körükbe.

Az első rendezvényre 1995. november 10–12. között Jósvalón, a Kultúrházban került sor, 141 regisztrált résztvevő részvételével.

Már péntek este nagy érdeklődés mellett került sor az előzetes, kedvcsináló diavetítésekre.

Szombaton dr. Hevesi Attila elnök megnyitójával kezdődött el a rendezvény, majd Baross Gábor, az Aggteleki Nemzeti Park igazgatója „Az Aggteleki-karszt a Világörökség Lista küszöbén” címmel tartott előadást. Ezt követően dr. Dénes György, Társulatunk tiszteletbeli elnöke emlékezett meg Siegmeth Károlyról, születésének 150. évfordulója alkalmából.

A további programban felváltva követték egymást a szakmai témájú előadások és vidám hangulatú élménybeszámolók. Összesen 16 szakmai előadás és 8 útibeszámoló hangzott el, valamint 5 poszter is bemutatásra került.

Vasárnap délelőtt Székely Kinga, a Barlangtani Intézet vezetője avatta újra Siegmeth Károly emléktábláját a Baradla-barlang aggteleki bejáratánál.

A rendezvény lebonyolításához segítséget nyújtott az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatósága, a Jósvalói Önkormányzat, valamint a Természetvédelmi Hivatal.

Összességében elmondható, hogy az első alkalommal megrendezett rendezvény nagy sikerrel debütált.

1996-ban a Barlangkutatók Szakmai Találkozója az előzetes tervekben szereplő Tapolca helyett Badacsonyládbi-hegyen, a honvédségi csapatpihenő területén november 8–10. között került sor. A rendezvény regisztrált résztvevőinek száma 156 fő volt, akiket elsőként Társulatunk elnöke üdvözölt, majd Tapolca város polgármestere köszöntője hangzott el. A továbbiakban a Cholnoky-pályázat eredményhirdetésére került sor.

A rendezvény ideje alatt 29 szakmai előadás, 4 útibeszámoló hangzott el, és 12 poszter is bemutatásra került.

A legjobb szakmai előadásért Regős József által felajánlott Arany Karbidlámpa Díjat dr. Szunyogh Gábor nyerte el a Béke-barlang térképezéséről tartott előadásával. A Barlangtani Intézet 5–5000 Ft-os pénzjutalomban részesítette Barta Károlyt és Závoczky Szabolcsot, akik fiatal előadóként igen magas színvonalú előadással mutakoztak be.

Vasárnap barlangtúrákra is sor került, így a rendezvény résztvevői túrát tehettek a tapolcai Tavas- és Kórház-barlangban, illetve Balatonedericsen a Csodabogyós-barlangban.

A lebonyolításban nagy segítséget nyújtott a Magyar Honvédség Kinizsi Pál Kiképződandár vezetősége, a Bakonyi Bauxitbánya Kft, a tapolcai Városi Kórház, valamint a Plecotus, az Acheron és a Labirint Barlangkutató Csoport.

Fleck Nóra

BARLANGNAPOK

1995 – LÉTRÁS-TETŐ

A szomorkás idő ellenére június 23–25. között becslésünk szerint 400 barlangász vette a fáradságot, hogy ellátogasson Létrás-tetőre, a 39. Vándorgyűlésre. A hivatalosan regisztráltak száma természetesen (!?) 300 alatt maradt, de a programokat mindenki egyaránt élvezhette.

Az érkező vendégeket többek között egy kiadvánnyal vártuk. A leginkább kedvelt és látogatott barlangokban végzett kutatások legfrissebb eredményeiről (Jáspis-, Szepesi-, Láner Olivér, Balekina-, Nyelesgambi-barlang), barlangvédelmi, tudományos (Létrási-vizesbarlang), dokumen-

tációs tevékenységeinkről, s csoportéletünk jelentősebb eseményeiről számoltunk be. Ezen túlmenően bekerültek az MKBT csoportbeszámolók, valamint a közérdekű barlangos címek, telefonszámok is.

A táborhelyet eredetileg a kutatóház előtti rétre terveztük, azonban a bokáig érő víz miatt csak a pajta mögött tudtuk kijelölni. A körbekerített terület végül elegendőnek bizonyult, s talán a pihenni vágyókat is megővta a kutatóház körüli zajtól. A parkolót a Tekenősi-réten alakítottuk ki, s néhány különctől eltekintve mindenki elfogadta ezt a természetvédelmi előírást. A három nap alatt megoldottuk a folyamatos túravezetést, a parkoló és a házhoz vezető sorompó őrzését, a regisztrációt s az étkeztetést. A szombat esti vacsorát a Csanyiki Szanatóriumból szállítottuk fel. 41 marceles tag, s 26 hozzátartozó segítette a rendezést, de a túravezetésekben számos vendég is részt vállalt.

Péntek reggeltől vasárnap estig 16 barlangba 65 leszállás történt, több mint 400 résztvevővel. A legnépszerűbb kiemelkedően a Létrási-vizes-, majd a Szepesi- és István-lápai-barlangok voltak.

Pénteken a Barlangi Mentők Észak-magyarországi Egyesületének mentési bemutatóját 57-en tekintették meg a Létrási-vizesbarlangban, szombaton pedig a Marcel Loubens Kupáért 19 csapat indult a Láner Olivér-barlangba. A szivattyúknak eredetileg a Szepesi-Láner-barlangrendszer szifonjának átjárhatóságát kellett volna biztosítaniuk. A vízállás sajnos nem tette lehetővé, hogy próbálkozzunk a szifon leszívásával, a verseny így leszűkült a barlangrendszer Láner-részére. A barlang „rég” ágában került kiépítésre egy 150 m-es kötélpálya. A bejáratnál 1, a barlangban 2 állomáson kellett a versenyzőknek bizonyítani ügyességüket, rátermettségüket.

A versenynek éjfél előtt lett vége, de már este 10-kor az erről készített tudósítást láthatták azok is, akik nem neveztek be, vagy már túl voltak a megpróbáltatásokon. A barlangban készült videofilm nagy sikert aratott a résztvevő-szereplők között. Estéknént ugyanis barlangos mozizás volt a program a kutatóház fala és egy videoprojector segítségével, így az elmúlt években szervezett expedíciók, hazai túrák is megelevenedhettek előttünk.

Gyertyafényben emlékeztünk meg Rose Györgyről, a BEAC barlangkutatójáról, a hazai barlangkutatás egyik legfelkészültebb tagjáról,

XXXIX. Barlangnapok

Bukki-hegység Létrás-tető

1995

Június 23-24-25.

aki tavasszal az alsó-ausztriai Taubenlochban, egy köomlásos balesetben életét veszítette. Fiatal kora ellenére nagy szeretet és tisztelet övezte Gyurit. Halála a hazai barlangásztársadalom számára egyöntetű fájdalom.

A napközben szervezett kalandos felszíni túrára kb. hetvenen kísérték el dr. Hevesi Attilát, MKBT elnökünket. Este a Cholnoky-pályázat (eredményét lásd a 63. oldalon), majd a Marcel Loubens Kupa eredményhirdetése következett. Az első helyezett a Papp Ferenc I-es csapata (Maucha G., Ligety M., Szabó L.), második a BEAC III-as csapata (Bajna B., Lantos P., Szikszai G.), harmadik a Micimackó (Hegedűs A. és társai) csapata lett.

Másnap az egyéni versenyzőkért szurkolhattunk. Az egyéni versenyt a felszínen egy facsoporton rendeztük meg, kihasználva a fák méreteit, a köztük lévő távolságot és a közeli patak vizét, melyet szivattyúval zúdítottunk a versenyzőkre. A művizesés alatt a leggyorsabbak áztak el a legkevésbé, de a rafináltak sem menekültek. Láthattuk például Túri Zoli esetét, aki szárazan érkezett ugyan a végponthoz, azonban ott egy lavór vízzel lelocsolták. A férfi egyéniben Maucha G., Nyerges A., Szabó L. sorrend alakult ki, a nők versenyében Trágel Gabriella szerezte meg az elsőséget. Az év legjobb barlangos pólója címet Inrics Gábor (Alba Regia) bölényt ábrázoló munkája nyerte.

Pozitív meglepetést jelentett számunkra, hogy a négyszáz vendég úgy távozott a táborhelyről, hogy szemetet nem hagyott maga után. A későbbiekben a XXXIX. Barlangnap sikeres és színvonalas megrendezéséért őszinte köszönetét fejezte ki az MKBT.

F. Nagy Zsuzsanna
Marcel Loubens Barlangkutató Egyesület

1996 – Pilisszentkereszt

Az 1996. évi Barlangnapot a MAFC Barlangkutató Csoport szervezte június 21–23. között Pilisszentkereszten, a MÁFI és a Benedek Endre Barlangkutató Csoport közreműködésével. A rendezvény résztvevőinek száma a katasztrófális időjárási körülmények ellenére szombat estére elérte a 170 főt. A szakadó eső nem vette el a résztvevők túrázási kedvét, így sokan keresték fel a Pilis-, Leány-, Legény-, illetve a Sátorkőpusztai-barlangot.

A Marcel Loubens Kupáért folyó versenyre 14 csapat nevezett, s az egész napos küzdelem során a mellékeltelen közölt eredmény született.

A szombat esti programot hatalmas felhőszelekadással kísért vacsora és vetítés zárta.

A Barlangnap alkalmából megjelent a Pilis jelentősebb barlangjainak leírását és térképét tartalmazó kiadvány.

1. FTSK vegyes (Zsolyomi Zsolt, Nádasi Oszkár, Turi Zoltán – 26' 43"")
2. BEAC ellenség (Németh Tamás, Szikszai Gábor, Magyar Erik) – 33' 08"")
3. Papp Ferenc III. csapat (Csekő Ábel, Maucha Gergely, Szabó Kálmán) – 33' 44"")
4. Micimackó I. – 34' 44"")
5. BEAC RG – 37' 00"")
6. Alba Regia – 37' 28"")
7. OSE – 38' 26"")
8. Pro Natura – 39' 38"")
9. MLBE – 40' 36"")
10. Acheron – 40' 43"")
11. Micimackó II. 45' 38"")
12. Szabó J. cs. – 50' 47"")
13. Papp Ferenc II. – 51' 26"")
14. Papp Ferenc III. - ?

Fleck Nóra

CHOLNOKY JENŐ KARSZT- ÉS BARLANGKUTATÁSI PÁLYÁZAT

A KTM Természetvédelmi Hivatal Barlangtani Intézete és a Társulat Elnöksége a Társulatban folyó dokumentálás fellendítése, a dokumentáció színvonalának emelése érdekében – immár hagyományos – évenként kiírt pályázatokon a Bírálóbizottság az alábbi díjakat osztotta ki:

Az 1994. évre kiírt pályázatra 14 csoport- és 6 egyéni pályázat érkezett be. A Bíráló Bizottság (dr. Lénárt László, dr. Nádor Annamária, Nyerges Miklós, Székely Kinga, dr. Szunyogh Gábor) az egyéni kategóriában kikérve illetékes szakem-

berek (dr. Hevesi Attila, dr. Juhász Árpád, dr. Mindszenty Andrea, dr. Müller Pál és dr. Topál György) véleményét is, az alábbi döntést hozta:

Csoportkategóriában

I. díj (50 000 Ft):

Bekey Imre Gábor Barlangkutató Csoport

II. díj (40 000 Ft):

Alba Regia Barlangkutató Csoport

III. díj (30 000):

Plecotus Barlangkutató Csoport

Csoport	Össze- foglaló (10)	Feltárás, védelem (25)	Tudo- mányos (25)	Doku- mentáció (25)	Csoport- élet (15)	Összesen (100)
Acheron Barlangkutató Csop.	8	12	11	9	10	50
Alba Regia Barlangkutató Csop.	9	22	22	14	14	81
Bakony Barlangkutató Csop.	4	15	15	5	6	45
Bekey I. G. Barlangkutató Csop.	10	25	25	22	9	91
Gerecse Barlangkutató Csop.	9	12	17	20	12	70
MAFC Barlangkutató Csop.	7	14	12	14	14	61
Marcel Loubens Barlangkutató Csop.	9	19	15	12	15	70
MKBT Vulkánszpeleológiai Kollektíva	9	3	20	25	13	70
Plecotus Barlangkutató Csop.	9	15	22	21	10	77
Pro Natura Barlangkutató Egy.	-	8	14	13	12	47
Tatabányai Barlangkutató Egy.	4	10	11	12	13	50
Veszprémi Egy. Barlangkutató Egy.	9	18	20	8	11	66

Különdíjak

- Gerecse Barlangkutató Csoport (24 000 Ft)
Marcel Loubens Barlangkutató Egyesület
(24 000 Ft)
Vulkánszeleológiai Kollektíva (24 000 Ft)
Veszprémi Egyetem Barlangkutató Egyesület
(20 000 Ft)
MAFC Barlangkutató Csoport (20 000 Ft)

Pénzjutalom

- Mátrai Erőmű Barlangkutató Csoport
(15 000 Ft)
Acheron Barlangkutató Szakosztály (8 000 Ft)
Tatabányai Barlangkutató Egyesület (8 000 Ft)
Bakony Barlangkutató Egyesület (5 000 Ft)
Pro Natura Karszt- és Barlangkutató Egyesület
(5 000 Ft)

Könyvjutalom

- Heliktit Barlangkutató csoport

Egyéni kategóriában

Pénzjutalom

- Juhász Márton** (15 000 Ft)
Denevérmegfigyelések a Gerecse hegység barlangjaiban c. dolgozatáért,
Dr. Nádor Annamária (15 000 Ft)
Paleokarszt-jelenségek a Budai-hegység triász-eocén karbonátos közeteiben c. dolgozatáért,
Kraus Sándor (15 000 Ft)
1994. évi barlangtani munkáiról szóló jelentéséért,
Sásdi László (10 000 Ft)
A Pilis karsztfejlődésére vonatkozó vizsgálataim összefoglalása c. munkájáért.

Könyvjutalom

- Varga Miklós**
Denevérmegfigyelés a Keszthelyi-hegység barlangjaiban 1994-ben c. munkájáért,
Kalicza Tibor
Barlangnap Vértestolnán és In memoriam dr. Kessler Hubert c. videofilmekért.

Az ünnepélyes eredményhirdetésre és a díjak, jutalmak átadására 1995. június 24-én, a Bükk hegységi Létrás-tetőn rendezett Barlangnapon került sor.

Az 1995. évben beérkezett pályázatok közül a csoportkategóriában 10, egyéniben 8 felelt meg a kiírás követelményeinek. A Bírálbizottság (*dr. Lénárt László, Maucha László, Nyerges Miklós, Sásdi László, Székely Kinga*), az egyéni kategóriában kikérve illetékes szakemberek (*dr. Hevesi Attila, László Gergely, Salamon Gábor, Takácsné Bolner Katalin*) véleményét is, az alábbi döntést hozta:

Csoportkategóriában

- I. díj** (60 000 Ft)
Veszprémi Egyetem Barlangkutató Egyesület (89 pont)
II. díj (50 000–50 000 Ft)
Alba Regia Barlangkutató Csoport (83 pont)
Pagony Barlangkutató Csoport (81 pont)
III. díj (40 000 Ft)
Plecotus Barlangkutató Csoport (74 pont)

Különdíjak

- Vulkánszeleológiai Kollektíva (30 000 Ft)
Bakony Barlangkutató Egyesület (26 000 Ft)
Marcel Loubens Barlangkutató Egyesület
(20 000 Ft)
Pro Natura Karszt- és Barlangkutató Egyesület
(16 000 Ft)
Acheron Barlangkutató Szakosztály (16 000 Ft)

Könyvjutalom

- Heliktit Barlangkutató Csoport

Egyéni kategóriában

Rangsorolás nélkül, a dolgozatok értékét a díjazás összegével kifejezve.

Fehér Csaba–Varga Miklós	16 000 Ft
Leél-Össy Szabolcs	12 000 Ft
Sásdi László	12 000 Ft
Kertész Gábor	25 000 Ft
Kalicza Tibor	12 000 Ft

Az ünnepélyes eredményhirdetésre és a díjak, jutalmak átadására 1996. november 9-én Badacsonyládbihegyen, a Barlangkutatók Szakmai Találkozóján került sor.

Székely Kinga
a Bíráló Bizottság elnöke

A SOLYMÁRI BIZOTTSÁG 1995—1996. ÉVI TEVÉKENYSÉGE

A Solymári Bizottság 1995. évi terveit az előző évi tapasztalatok figyelembevételével alakí-

tottuk ki. Így a barlangot április 29-től október 15-ig üzemeltettük hétvégeken és ünnepnapokon.

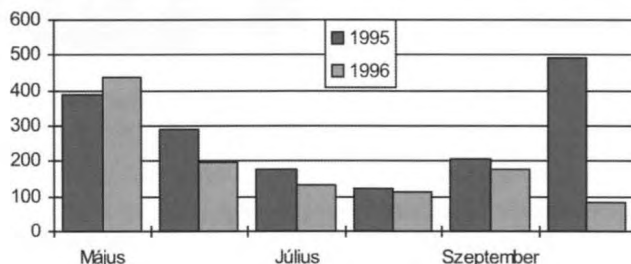
A propagandát sokkal szélesebb körben és jóval korábban kezdtük el, aminek azonnal megvolt az eredménye. A forgalmasabb napokon sokszor 5—8 túravezető beállítására is szükség volt. Fejlesztettük overáll- és sisakkészletünket, hogy egyszerre több csoportot is fel tudjunk a túrákra szerelni. A Solymárról ill. Nagykovácsiból induló turistajelzést felújítottuk és kiegészítettük.

Összességében **1995-ben 1675** látogatót vezettünk le a barlangba, ebből 700-an a turista,

975-en az overállos túrán vettek részt. Ismertető füzetünkéből 224 fogyott (az új kiadás csúszása miatt egy hónapig nem tudtuk árusítani).

A barlang és környezetének tisztántartását a nyitás előtt takarító túra keretében, majd a bemutatási időszakban minden hétfvégén elvégeztük, a szemetet a helyszínről eltávolítottuk.

1996-ban 1143 látogató kereste fel a barlangot, azaz kevesebben, mint előző évben, ami főként az igen kedvezőtlen – elsősorban őszi –

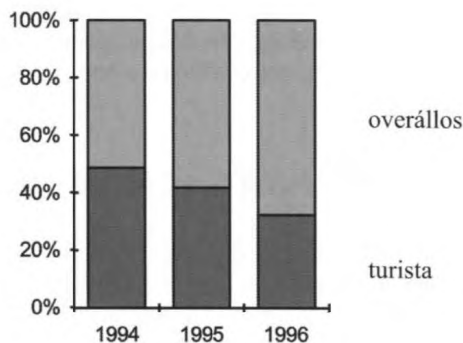

A Solymári-ördöglyuk látogatóinak havi megoszlása 1995–1996-ban

időjárás számlájára írható, hiszen esős időben a barlang 30—45 perces gyaloglást igénylő megközelítésére kevesebben vállalkoznak, s a barlang előtt sincs semmilyen fedett várakozási, átöltözési lehetőség.

A barlang egyre inkább népszerűsödik a fiatalság körében, egyre több iskola érkezik szervezett kirándulás formájában a barlang látogatására. Természetes, hogy e csoportok a kalandosabb, sportosabb barlanglátogatási formát választják, s ez azt jelenti, hogy évről-évre egyre több az overállos túrán résztvevők aránya, mint ahogy ezt a mellékelt grafikon is szemlélteti.

A Bizottság pályázaton nyert támogatás segítségével 1996. május elején, majd június végén 1—1 db színes képeslapot jelentetett meg, melyekből tárgyévben 173 ill. 90 db fogyott. Az őszi folyamán az eddigi egyszerűbb ismertető füzet helyett ill. mellett 40 oldalas, színes fotókkal és

A túrafajták %-os megoszlása

ábrákkal illusztrált A/5 méretű könyvecskét jelentettünk meg, mely már csak a következő időnyben kerülhet a látogatók kezébe.

H. T.

BARLANGOK A MŰVÉSZETEKBEN KONFERENCIA

1996. július 23—27. között Jósvalfőn, a Tengerszem szállóban rendezte meg a Társulat – az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatósága és a KTM Természetvédelmi Hivatal Barlangtani és Földtani Osztálya társrendezésével – a Barlangok a művészetekben c. nemzetközi konferenciát. A rendezvényt a '96 Magyarország – 1100 év Eu-

ropa szívében c. rendezvénysorozat keretében az IKM Turizmus Főosztálya, valamint a KTM Természetvédelmi Hivatala támogatta.

A 7 országból érkezett 37 résztvevő jelenlétével lezajlott konferencián 24 előadás hangzott el és 3 poszter került bemutatásra a barlangi képzőművészet (12), a barlangokkal foglalkozó szép-

irodalom (5), a barlangi fényképezés és filmezés (5), valamint a barlangokhoz kapcsolódó zenék (2) témájában.

A konferencia ideje alatt került megnyitásra a „Barlangok a művészetekben” c. képzőművészeti, valamint a „Barlangfestmények és -rajzok képeslapokon” című, egy hónapig nyitva tartó időszakos kiállítás.

A konferencia keretében a résztvevők művészi alkotásokra ihlető helyeket és régi feliratokat kerestek fel a Baradla-barlangban, zenés irodalmi műsorral egybekötött látogatást tettek Vörös-tótól Jósvafőig, valamint meglátogatták a Dobsinai-jégbarlangot és a Domica-barlangot.

A résztvevők egy csoportja a Baradla-barlang hosszútúráján

Péntek estétől alkalmuk nyílt a Jósvafői falunapok eseményeiben való bekapcsolódásra is. A konferencia zárásaként július 27-én, illetve 28-án került sor a *Barlangok zenéje* c. szimfonikus hangversenyre a Baradla-barlang Hangversenytértermében, amelyen a konferencia résztvevői mellett nagy számú közönség is részt vett (lásd az 53. oldalon).

Fleck Nóra

IDEGENFORGALMI BARLANGOK VILÁGTALÁLKOZÓJA

1996. október 15—20. között rendezte meg a Társulat Aggteleken, a Cseppkő szállóban – az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatósága, a KTM Természetvédelmi Hivatal Barlangtani és Földtani Osztálya és a Szlovák Barlangok Igazgatósága társrendezésével az Idegenforgalmi Barlangok Vi-

lágatalálkozóját. A rendezvényt a '96 Magyarország – 1100 év Európa szívében c. rendezvény keretében az IKM Turizmus Főosztálya, valamint a KTM Természetvédelmi Hivatala támogatta.

A résztvevők országonkénti megoszlása

Anglia	1
Ausztria	6
Csehország	2
Egyesült Államok	4
Franciaország	12
Magyarország	21
Németország	2
Olaszország	15
Spanyolország	4
Svédország	1
Szlovákia	6
Szlovénia	2

A 12 országból érkezett 78 résztvevővel lezajlott konferencián 11 előadás hangzott el az idegenforgalmi barlangok üzemeltetésével, védelmével kapcsolatos időszzerű témákról. A rendezvény alatt a Cseppkő szálló halljában a magyarországi idegenforgalmi barlangokat bemutató kiállítást tekinthettek meg az érdeklődők.

Az aggteleki programot megelőzően, október 14-én a már korábban hazánkba érkezett külföldi résztvevők Budapesten a Pál-völgyi és a Szemlőhegyi-barlangot – a vállalkozóbbak a Solymári-ördöglyukat is – látogatták meg, majd a konferencia keretében lehetőségük nyílt a Baradla-barlang

Legforróbb köszönetemet kívánom kifejezni azért a vendégszeretetért, amelyben részesültünk az októberben Aggteleken rendezett találkozó során. Nagyra értékelem igyekezetüket az ISCA tagjainak fogadásában és nagyon köszönöm segítőkészségüket, ahogyan mindenki felmerülő problémáját megoldották.

Valóban igen sikeres találkozó volt, mindannyian élveztük a kalandos hosszútúrát a Baradla-barlangban és valamennyi többi túrát is. Köszönetet mondok mindenkinek, akít illet, a segítségért és az energiáért, amit az ilyen nagyszerű program előkészítésére fordítottak.

Őszintén remélem, hogy újra találkozunk a következő ISCA találkozó alkalmával.

Üdvözlettel

*Renata Marinelli
az ISCA titkára*

KÖSZÖNTÉS

60. születésnapja alkalmából köszöntjük

Gádoros Miklóst,

aki 1936-ban született és elektromérnöki diplomát szerzett. Már egyetemi hallgató korában kezdett foglalkozni barlangkutatással. Ezért első munkahelyei a VITUKIU Karsztvízkutató Osztálya és a Műszaki Egyetem Jászvafői Kutató Állomása voltak. Később sokáig dolgozott a Budapesti Rádiótechnikai Gyárban, ahonnan rádiótelefonhálózat építés céljából két évre kiküldték Irakba. Mint a Papp Ferenc (korábban ÉKME) Barlang-kutató csoport tagja 1957-től kezdve részt vett a Vass Imre-barlang feltáró és tudományos kutatásában. Egyik első bejárója volt a Narancs-zuhatag feletti felső ágnak (Walhalla). Ezt követően elektromos távmérő berendezést tervezett és, épített a barlangi csepegőhelyek vízhozam-mérésére és a barlangi mikroklíma léghőmérsékleti, páratartalom- és légáramlási adatainak mérésére. Ezt a tevékenységét később kiterjesztette a litoklázis-fluktuáció és a légnyomáskülönbség távmérése is. Jelentősek voltak még a barlangi radioaktivitás kimutatására vonatkozó mérései és a jászvafői Nagy-Tohonya-

60. születésnapján szeretettel köszöntjük

Csekő Árpádot

aki 1936-ban született. Mint kutató fizikus, sokáig dolgozott az MTA Akusztikai Kutató Intézetében, majd a

forrásnál végzett komplex hidrológiai mérései is.

Elenjáró volt a barlangi mérőhálózatok kidolgozásában és ezek országos elterjesztésében, a Vass Imre-barlang csepegés- és mikroklíma-vizsgálatában, valamint a Nagy-Tohonya-forrás ill. a Kossuth-barlang hidrogeológiai kutatásában is, mely munkák során számos új megfigyelést végzett. Több mint 60 publikációja jelent meg fenti témakörökben, melyek a hazai és a nemzetközi kongresszusi kiadványokban is megjelentek.

A Társulatnak alapító tagja (1959), főtítkára (1986–91), elnökségi tagja (1982–86) és társelnöke (1995–2004), ill. az Érembizottság tagja is volt. A Társulatban végzett tevékenysége során a nyári táborok rendszeres látogatásával és szakmai előadások szervezésével kimagasló szerepet játszott a hazai barlangkutató csoportok összefogásában. Tanfolyamok szervezésével és jegyzetek írásával az Oktatási Bizottság munkájában is részt vett. Tudományos munkásságáért 1984-ben Kadić Ottokár-érmet kapott. 1999-ben a Társulat tiszteletbeli tagjává választotta.

a Transzelektronál tevékenykedett.

Barlangkutatással 1954-től az Élelmiszeripari Minisztérium Kinizsi Sportkörének Barlangkutató csoportjában kezdett foglalkozni. Az MKBT alapító tagja volt. Részt vett a Szabadság-barlang feltárási és a Hétylyuk-

zsomboly térképezési munkáiban. Bártfai Pállal és Kalniczky Imrével együtt kutatták a Gerecse hegység széndioxidos Lengyel-barlangját. Balázs Dénessel részt vett a Kinizsi Csoport alsó-hegyi kutató expedíciójában, valamint Horváth Jánossal a Szemlő-hegyi-barlang felmérésében. Hosszú időn át folytatta munkatársaival a Teresztenyei-forrás barlangjának feltáró kutatását is.

Nyelvtudása következtében jelentős szerepet játszott a nemzetközi kapcsolatok ápolásában. Számos külföldi barlang bejárásán kívül igen sok hazai barlangot mutatott be külföldi kutatóknak. Több nemzetközi barlangkutató rendezvényen is részt vett. A magyarországi Kongresszus munkáját számos alkalommal tolmácsolással segítette. 1967-ben tagja volt a Balázs Dénes vezette első Magyar–Lengyel Szahara-expedíciónak, melyen Afrika egyenlítő-környéki országait is bejárták.

Legjelentősebb tevékenysége a hazai és külföldi tájak és barlangok fényképezése volt. Kitűnő fotói jelen-

tek meg a barlangkutató kiadványokban, valamint könyvekben. 1965-től kezdve a Papp Ferenc (ÉKME) Csoportban folytatta tevékenységét és sokoldalúan segítette Jósvafői Kutató Állomás munkáját. Többek között részt vett a fotogrammetrikus barlang-szelvényezés kísérleti fotóinak készítésében, valamint műszerek építésével járult hozzá a Csoport és az Állomás munkáinak sikeréhez.

Több nemzetközi vonatkozású cikke jelent meg a Karszt- és Barlangkutató Tájékoztatóban. Érdekes beszámolót írt a norvégiai Rana-barlangról a Karszt és Barlangban. A Karszt és Barlangkutató MKBT Évkönyvben is jelent meg cikke a Szabadság-barlang felfedezéséről.

Társulatunk 1999-ben tiszteletbeli taggá választotta. Ezúton kívánunk neki jó egészséget további munkáihoz

Maucha László

IN MEMORIAM

ROSE GYÖRGY (1970—1995)

Mély megrendüléssel állok és állunk valamennyien Rose Gyuri hamvai mellett. Nehéz elhinni, hogy eltávozott közülünk.

Fiatal volt – mindig vidám, aki mások szívébe derűt tudott varázsolni. Ha összejöttök, központja volt a fiatalok vidám társaságának, de simogató szeretettel fordult az idős emberek, a család öregei és idősebb barátai felé is.

Tehetséges volt – tele tervekkel, aki az utóbbi hónapokban is nagy kitarással tanult, készült, hogy éppen ezekben a napokban sikerrel tehesse le egyetemi főlvételi vizsgáit, és majd szakembere lehessen a földtudományoknak.

A jövő ígérete volt – nehéz most búcsúzni tőle.

Ősi tapasztalat, hogy minél inkább tele van az ember szíve érzésekkel, annál nehezebben talál szavakat arra, hogy azokat kifejezze. – Most pedig nagyon teli van a szívem és valamennyiünk szíve a veszteség fájdalmával, és ugyanakkor a mindent túlélő, el nem múló szeretettel is.

Sok évvel ezelőtt, barlangi mentésen ismertem meg Gyurit, nem volt még akkor nagy tapasztalatú kutató, de a szíve azt diktálta, hogy ha valaki bajba jutott, azon segíteni kell.

Így talált utat közénk, a Barlangi Mentőszolgálatba, amelynek utóbb egyik legkiválóbb tagja lett. De addig még sok-sok barlangot bejárt, sokat tanult, így fiatal kora ellenére már komoly tudást és nagy gyakorlati tapasztalatot szerzett a barlangok kutatása, bejárásának technikája terén, és amit tudott, azt igyekezett másoknak is átadni. Nemcsak lelkesen oktatott, remek tanfolyamokat vezetett, versenyeket rendezett, de részt vett a barlangász tanfolyamok oktatási anyagának kidolgozásában, szerkesztésében is.

A barlangok kutatása, bejárása egész embert kíván és a közös nehézségek együttes leküzdésében kipróbált, megedzett és a barátság szálaival erősen összefonott igazi, jó kollektívát. Rose Gyurinak életeleme volt a kollektíva, a kollektívához ragaszkodás; de ennek a jó kollektívának, amelyben ő fősza- badultan otthon érezte magát, ennek ő maga is összefogó ereje volt. Együtt a vidámságban és együtt a